

MINUTES OF EACH AGENDA ITEM

În lipsa președintelui CNC, conform procedurilor de activitate prevăzute de Manualul operațional, ședința CNC TB/SIDA a fost prezidată de vicepreședintele CNC, secretarul de stat din cadrul ministrului educației, culturii și cercetării, Ivan Gheorghiu. Vicepreședintele CNC a salutat membrii și invitații permanenți și a prezentat subiectele incluse în agenda de lucru.

Cvorum pentru ședința CNC din 25/06/2020 – 26 membri prezenți din 29 membri cu drept de vot.

La începutul ședinței CNC, secretarul de stat al MSMPs, Marina Golovaci, a ținut să mulțumească tuturor partenerilor pentru implicare în procesele de elaborare a programelor naționale TB și HIV și a aplicației de țară către FG. Totodată, a trecut în revistă importanța dialogului avut în cadrul platformei CNC începând cu acceptarea invitației FG de a aplica pentru grantul oferit în susținerea răspunsului național la HIV și TB, aprobarea aranjamentelor de implementare a grantului FG, realizarea activităților ample de elaborare a programelor naționale și a aplicației de țară. Totodată, Dna Golovaci a apreciat transparența procesului de elaborare a aplicației FG, inclusiv implicarea activă a societății civile și a experților internaționali, dar și faptul că aplicația FG a fost aliniată la strategiile naționale TB și HIV.

AGENDA ITEM #1	<p>Prezentarea și aprobarea proiectelor de Programe naționale de prevenire și control al infecțiilor HIV/SIDA/ITS și TB pentru 2021 – 2025</p> <p>Raportori: Iurie Climașevschi, Coordonatorul PN HIV Valentina Vilc, Coordonatorul PNCT</p>
----------------	---

CONFLICT OF INTEREST. (List below the names of members / alternates who must abstain from discussions and decisions)

Reprezentanții Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și coordonatorii de programe naționale TB și HIV/SIDA/ITS au declarat conflictul de interese pe subiectul dat.

WAS THERE STILL A QUORUM AFTER MEMBERS' RECUSAL DUE TO DECLARED CONFLICTS OF INTEREST (yes or no) >

Yes

SUMMARY OF PRESENTATIONS AND ISSUES DISCUSSED

În scopul asigurării răspunsului național la infecția cu HIV și tuberculoză, în conformitate cu Hotărârea CNC TB/SIDA nr.1 din 24/01/20, în perioada ianuarie – iunie curent, a fost desfășurat un amplu proces național de elaborare a proiectelor de Programe naționale de prevenire și control al infecțiilor cu HIV/SIDA/ITS și TB pentru 2021-2025.

Proiectele de documente au fost elaborate de către Grupul de lucru responsabil pentru elaborarea Programelor naționale HIV și TB, instituit prin dispoziția Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 09-d din 17.01.2020, în conformitate cu strategiile internaționale în domeniul HIV și TB, evaluărilor internaționale și naționale, studiilor și cercetărilor în domeniul HIV și TB de către Grupurile Tehnice de Lucru, parte a CNC, și consultate cu consultanții internaționali și reprezentanții societății civile & populațiile cheie afectate în cadrul platformei KAP.

- Proiectul **Programului național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA/ITS pentru 2021-2025** a fost prezentat în cadrul CNC de coordonatorul PN HIV, Iurie Climașevschi.

Scopul PN HIV/SIDA și ITS: minimizarea consecințelor epidemiei HIV și infecțiilor cu transmitere sexuală prin reducerea transmiterii și prevalenței, în special în populațiile cheie, precum și a mortalității asociate cu HIV.

Obiectivele specifice pentru anii 2021-2025:

1. *Reducerea cazurilor noi de infectare cu HIV* – obiectiv axat pe continuitatea implementării activităților de prevenire a transmiterii infecției HIV și ITS în rândul persoanelor cu risc sporit de infectare (BSB, CDI, LS, deținuții) prin accesul și acoperirea cu programe de reducere a riscurilor a acestor categorii în proporție de nu mai puțin de 70% din numărul estimat, testarea la HIV a 90% din beneficiarii acoperiți cu servicii, precum și prevenirea transmiterii infecției cu HIV de la persoanele cu risc sporit, menționate mai sus, în populația generală.
2. *90/90/90 Sporirea accesului la servicii medicale și îmbunătățirea indicatorilor de sănătate a persoanelor care trăiesc cu HIV* - obiectiv axat pe depistarea precoce a persoanelor infectate cu HIV și reducerea impactului infecției cu HIV, oferind acces la tratament antiretroviral, tratamentul infecțiilor oportuniste și co-infecțiilor, îngrijiri și suport persoanelor care trăiesc cu HIV și membrilor familiilor lor.

3. *Asigurarea managementului eficient al Programului prin fortificarea sistemului de sănătate, inclusiv prin oferirea oportună a informației strategice* - obiectiv axat pe asigurarea unui management eficient al Programului național prin coordonarea activităților tuturor sectoarelor și actorilor implicați în realizarea acestui program prin acordarea unei finanțări suficiente și durabile studiilor necesare și utilizarea unor sisteme eficiente de monitorizare și evaluare.

Pentru **obiectivul 1** au fost stabilite următoarele ținte:

- scăderea prevalenței HIV:
 - în rândul BSB nu mai mare de 12,0% (valoarea de bază – 11,7%);
 - în rândul CDI nu mai mare de 10,0% (11,6%);
 - în rândul LS nu mi mare de 2,5% (2,7%).
- rata de transmitere HIV de la mamă la făt nu mai mare de 2% (valoarea de bază – 4,8%)

Totodată, se propune:

- prioritizarea activităților de prevenire în grupul BSB, prevalența HIV fiind în creștere în acest grup;
- menționarea deținătorilor în calitate de grup vulnerabil;
- includerea metodelor inovative de prestare a serviciilor de prevenire: implementarea PreP, distribuirea consumabilelor prin rețeaua farmaceutică/aparate automate de distribuire, implementarea auto-testării, prestarea serviciilor mobile de prevenire și testare;
- includerea activităților de prevenire HIV pentru CD non-injectabili;
- colaborarea cu MAI în domeniul prevenirii HIV;
- extinderea punctelor de TSO, inclusiv în regiunea de Est a RM.

Pentru **obiectivul 2** au fost stabilite următoarele ținte:

- depistarea a 90% din numărul estimat al persoanelor infectate cu HIV (valoarea de bază – 64%);
- asigurarea cu tratament antiretroviral a 90% din persoanele depistate HIV (valoarea de bază – 71%);
- atingerea țintei de 90% a supresiei virale complete în rândul persoanelor aflate în tratament ARV (valoarea de bază – 84%);
- rata deceselor asociate HIV/SIDA nu mai mare de 4,8 la 100 mii populație (valoarea de bază - 5,3 la 100 mii).

De asemenea,

- descentralizarea tratamentului ARV până la nivel raional;
- integrarea serviciilor medicale și nemedicale (prevenire, testare, tratament, îngrijire și suport);
- integrarea serviciilor medicale specializate de ambulator (HIV/TB/TSO/HV/ITS/sănătate reproductivă, sănătate mintală);
- asigurarea suportului psihosocial pentru creșterea aderenței la tratament ARV la diferite nivele.

Obiectivul 3 are următorii indicatori:

- crearea structurii unice de coordonare a Programelor Naționale;
- fortificarea sistemului M&E;
- crearea sistemului informațional interconectat cu sistemele informaționale din sistemul de sănătate pentru evidența și monitorizarea activităților de supraveghere medicală și tratament ARV a PTH;
- efectuarea studiilor operaționale și de supraveghere epidemiologică;
- activități de advocacy, comunicare și mobilizare socială a organizațiilor non-guvernamentale prin consolidarea sistemului comunitar;

Raportorul a prezentat, în continuare, Bugetul total al PNHIV pentru 2021-2025, inclusiv sursele de finanțare. Bugetul necesar pentru acoperirea cheltuielilor PN constituite – **1,095,725,346 MDL**, cu un deficit la moment de - 229,939,817 MDL (21%).

Surse de finanțare	2021	2022	2023	2024	2025	TOTAL, MDL
Necesitatea totală	192,573,385	215,026,871	213,081,252	229,263,429	245,902,372	1,095,725,346
În program, inclusiv	174,812,710	184,161,720	191,250,191	152,026,679	163,534,228	865,785,529
MSMPS	32,426,121	35,011,410	38,711,035	43,540,884	48,413,209	198,102,659
APL Transnistria	21,738,959	22,825,140	24,019,203	27,470,858	28,838,234	124,892,393
MJ	946,222	1,358,265	1,770,437	2,259,650	2,798,246	9,132,819
CNAM	67,876,636	69,931,741	72,269,147	78,755,287	83,484,539	372,317,349
GFAMT (malul drept)	37,057,023	39,000,370	37,212,315	0	0	113,269,709
GFATM (malul stîng)	13,218,480	15,013,146	16,152,308	0	0	44,383,934
Alți donatori	623,300	0	0	0	0	623,300
Deficit	17,760,675	30,865,151	21,831,061	77,236,750	82,368,144	229,939,817

- Proiectul **Programului național de control al tuberculozei pentru 2021-2025** a fost prezentat de coordonatorul PNCT, Valentina Vilc.

PNCT pentru 2021-2025 a fost efectuat în conformitate cu Strategia END TB și în baza rezultatelor evaluărilor internaționale și naționale, studiilor și cercetărilor în domeniul TB.

Scopul PNCT este orientat spre reducerea poverii tuberculozei în Republica Moldova, reducerea mortalității cu 75%, reducerea incidenței cu 50% și reducerea cheltuielilor catastrofice pentru pacienții afectați de TB.

Obiectivele specifice ale PNCT 2021-2025:

1. Asigurarea examinării prin screening sistematic pentru TB activă a cel puțin 90% din contacti către finele anului 2025 prin asigurarea accesului universal la screening sistematic al contactilor și grupurilor cu risc sporit TB, inclusiv și pentru copii.
2. Asigurarea diagnosticului precoce al tuturor formelor de TB cu depistarea către finele anului 2025 a cel puțin 90% din numărul total estimat de cazuri cu TB RR/MDR prin asigurarea accesului universal la diagnostic precoce al tuturor formelor de TB și la testele de sensibilitate la medicamente, inclusiv utilizarea testelor rapide.
3. Asigurarea tratamentului TB sensibile și TB RR/MDR cu obținerea ratei de succes a tratamentului printre cazurile noi și recidive TB sensibilă de cel puțin 90% și printre cazurile de TB RR/MDR nu mai joasă de 80% către anul 2025 prin asigurarea accesului echitabil la tratament de calitate și îngrijiri continue pentru toate persoanele cu TB, inclusiv copii, prin abordare centrată pe persoană și suport în baza necesităților persoanei.
4. Asigurarea acoperii universale și continuității serviciilor medicale, gestionare co-morbidițiilor și social-economice în baza necesităților persoanei prin extinderea colaborării cu programele naționale HIV, Hepatite, Droguri, Alcool, Diabet, Sănătate mentală, etc., conlucrare cu sectorul penitenciar, social și societatea civilă.
5. Reducerea transmiterii TB în societate prin măsuri de profilaxie în controlul TB și asigurarea a cel puțin 95% ratei de vaccinare cu vaccinul Bacillus Calmette-Guerin la noi născuți.
6. Adoptarea politicilor și implementarea măsurilor axate pe atingerea obiectivelor de reducere a poverii TB, prin implementarea abordării centrate pe persoană, reducerea determinantelor sociale, ajustarea mecanismelor de finanțare modelului centrat pe persoană la fiecare nivel de asistență, cu implicarea OSC și a persoanelor afectate.
7. Accelerarea ratei progresului răspunsului național în atingerea țintelor stabilite prin intensificarea adoptării inovațiilor, disponibilității informațiilor strategice pentru luarea deciziilor și cercetări operaționale.

În continuare, raportorul a prezentat direcțiile de acțiuni și intervențiile planificate, termenii de realizare, responsabilii și indicatorii de evaluare.

Bugetul total al PNCT pentru 2021-2025 constituie - **1 338 662 974,64 MDL**, inclusiv bugetul de stat –

187 510 374,95 MDL, CNAM – 925 860 879,10, Fondul Global – 167 831 710,81, cu un deficit indicat la moment - 16642631,26 MDL.

	2021	2022	2023	2024	2025	2021-2025
Obiective	Total	Total	Total	Total	Total	Total
1. Asigurarea examinării prin screening sistematic pentru TB activă a cel puțin 90% din contacti către finele anului 2025 prin asigurarea accesului universal la screening sistematic al contactilor și grupurilor cu risc sporit TB, inclusiv și pentru copii.	49 436 835,43	52 052 106,67	51 997 525,60	51 133 828,80	50 513 275,20	255 133 571,70
2. Asigurarea diagnosticului precoce al tuturor formelor de TB cu depistarea către finele anului 2025 a cel puțin 90% din numărul total estimat de cazuri cu TB RR/MDR prin asigurarea accesului universal la diagnostic precoce al tuturor formelor de TB și la teste de sensibilitate la medicamente, inclusiv utilizarea testelor rapide.	26 487 751,62	22 868 018,90	25 109 958,40	22 274 130,24	25 916 313,73	122 656 172,89
3. Asigurarea tratamentului TB sensibil și TB RR/MDR cu obținerea ratei de succes a tratamentului printre cazurile noi și recidive TB sensibilă de cel puțin 90% și printre cazurile de TB RR/MDR nu mai joasă de 80% către anul 2025 prin asigurarea accesului echitabil la tratament de calitate și îngrijiri continue pentru toate persoanele cu TB, inclusiv copii, prin abordare centrată pe persoană și suport în baza necesităților persoanei.	46 434 156,63	54 010 350,65	52 818 405,21	45 701 013,72	45 802 237,55	244 766 163,76
4. Asigurarea acoperirii universale și continuității serviciilor medicale, gestionare co-morbidităților și social-economice în baza necesităților persoanei prin extinderea colaborării cu programele naționale HIV, Hepatite, Droguri, Alcool, Diabet, Sănătate mentală, etc., conlucrare cu sectorul penitenciar, social și societatea civilă.	366 157,00	230 889,90	230 051,40	64 548,00	63 763,50	955 409,80
5. Reducerea transmiterii TB în societate prin măsuri de profilaxie în controlul TB și asigurarea a cel puțin 95% ratei de vaccinare cu vaccinul Bacillus Calmette-Guerin la noi născuți.	7 863 291,58	7 518 894,00	7 273 806,81	6 161 219,95	6 037 411,47	34 854 623,81
6. Adoptarea politicilor și implementarea măsurilor axate pe atingerea obiectivelor de reducere a poverii TB, prin implementarea abordării centrate pe persoană, reducerea determinantelor sociale, ajustarea mecanismelor de finanțare modelului centrat pe persoană la fiecare nivel de asistență, cu implicarea OSC și a persoanelor afectate.	136 954 140,89	134 522 134,14	133 597 412,72	130 391 320,89	130 336 714,03	665 801 722,67
7. Accelerarea ratei progresului răspunsului național în atingerea țintelor stabilite prin intensificarea adoptării inovațiilor, disponibilității informațiilor strategice pentru luarea deciziilor și cercetării operaționale.	2 747 474,00	2 680 160,00	2 881 367,00	2 853 809,00	3 332 500,00	14 495 310,00
Total	270 289 807,16	273 882 554,26	273 908 527,13	258 579 870,60	262 002 215,48	1 338 662 974,64

2021-2025

	CNAM	MMPSF	MJ	GFATM	Buget local (Malul Stang)	2021-2025
Direcții de acțiuni	Total	Total	Total	Total	Total	Total
1.1. Depistarea activă a TB în grupurile cu risc și vigență sporită pentru TB	219 540 226,56	0,00	0,00	29 949 337,14	5 644 008,00	255 133 571,70
2.1. Asigurarea depistării TB prin aplicarea constantă și extinderea metodelor microbiologice rapide de diagnostic	0,00	20 624 346,56	0,00	12 222 132,35	3 155 213,60	36 001 692,51
2.2. Fortificarea rețelei de laborator prin asigurarea controlului calității și biosecurității în conformitate cu standardele naționale și internaționale în cadrul rețelei naționale de laboratoare implicate în diagnosticul microbiologic al TB	407 078,45	0,00	0,00	985 034,27	25 942,01	1 418 054,73
2.3. Asigurarea monitorizării tratamentului pacienților cu TB și TB MDR cu supravegherea rezistenței M. tuberculosis către medicamente	1 128 875,18	55 849 397,49	0,00	15 206 575,61	13 051 577,37	85 236 425,65
3.1. Asigurarea continuă cu medicamente TB	1 023 327,97	72 415 790,91	2 172 264,46	50 566 009,08	20 767 374,80	146 944 767,22
3.2. Asigurarea monitorizării tratamentului, managementului și prevenirii reacțiilor adverse la medicamente TB	413 833,20	0,00	0,00	535 364,57	0,00	949 197,77
3.3. Asigurarea aderenței la tratament, inclusiv prin utilizarea metodelor inovative, centrate pe persoană	72 150 908,85	0,00	0,00	17 384 418,04	7 336 871,88	96 872 198,77
4.1. Consolidarea capacităților pentru realizarea unui control eficient al co-infecției TB/HIV	0,00	190 649,50	5 925,50	147 740,00	132 370,00	476 685,00
4.2. Consolidarea acțiunilor colaborative în controlul TB cu alte programe naționale	0,00	0,00	0,00	478 724,80	0,00	478 724,80
5.1. Asigurarea măsurilor de profilaxie specifică	0,00	21 339 109,83	1 065 844,80	7 220 615,83	2 333 831,88	31 959 402,34
5.2. Asigurarea informării privind respectarea măsurilor de control al infecției pentru reducerea riscului de transmitere a TB în societate	0,00	0,00	0,00	2 895 221,47	0,00	2 895 221,47
5.3. Asigurarea controlului infecției în IMSP și alte AP cu rețele sanitare proprii	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.1. Consolidarea capacităților pentru managementul eficient al PNCT	2 561 828,81	0,00	0,00	9 161 073,27	76 555,43	11 799 457,51
6.2. Consolidarea sistemelor de sănătate prin mecanisme de finanțare bine aliniată pentru TB	624 631 598,08	980 665,66	0,00	5 024 992,32	454 054,33	631 091 310,39
6.3. Consolidarea capacităților resurselor umane implicate în controlul TB	0,00	2 941 855,00	0,00	2 486 312,59	0,00	5 428 167,59
6.4. Elaborarea actelor normative pentru supravegherea bazată pe date individuale, îmbunătățind calitatea înregistrării actelor de stare civilă, calitatea și utilizarea rațională a medicamentelor și farmacovigilanta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.5. Fortificarea implicării comunității și OSC în controlul TB prin abordare centrată pe persoană	3 747 201,00	0,00	0,00	10 691 153,96	1 238 176,72	15 676 531,67
6.6. Protecția socială, reducerea sărăciei și acțiuni asupra altor factori determinanți ai TB, inclusiv printre migranți și deținuți	0,00	0,00	0,00	1 216 719,92	0,00	1 216 719,92
6.7. Realizarea Strategiei de pleoară, comunicare și mobilizare socială în controlul TB, inclusiv prin reducerea stigmatului și discriminării, cu alocarea resurselor necesare	0,00	0,00	0,00	589 535,60	0,00	589 535,60
7.1. Efectuarea cercetărilor științifice aplicative	0,00	13 168 560,00	0,00	0,00	0,00	13 168 560,00
7.2. Realizarea studiilor operaționale	256 000,00	0,00	0,00	1 070 750,00	0,00	1 326 750,00
Total	925 860 878,10	187 510 374,95	3 244 034,76	167 831 710,81	54 215 976,01	1 338 662 974,64

De menționat că, o parte din cheltuielile care sunt trecute la deficit din cadrul ambelor programe naționale TB și HIV sunt incluse în Tabelul necesităților de finanțare prioritizate suplimentar la alocarea FG – PAAR (Prioritized Above Allocation Request).

SUMMARY OF SPECIFIC CONTRIBUTIONS / CONCERNS / ISSUES AND RECOMMENDATIONS RAISED BY CONSTITUENCIES ON THE CCM

Please summarize the respective constituencies' contributions to the discussion in the spaces provided.

KAP Igor Chilcevschii, reprezentantul LPTH, a întrebat cum au fost calculate necesitățile serviciilor psihosociale ale persoanelor cu HIV și dacă au fost efectuate careva evaluări pentru determinarea

	acestora.
PN	Coordonatorul PNHIV a menționat că evaluarea serviciilor psihosociale a fost efectuată în 2017, de către un expert internațional, la baza căreia au stat experiența programului național anterior și experiența țărilor vecine. Raportorul a prezentat calculele respective pe monitor.
OI	<p>Svetlana Plămădeală, manager de țară UNAIDS, a felicitat echipele pentru munca și eforturile depuse la elaborarea draft-urilor programelor naționale TB și HIV și a aplicației FG. Dna Plămădeală a ținut să specifice în deosebi - mobilizarea, diversitatea sectoarelor implicate – sănătate, finanțe, justiție, educație, poliție, societatea civilă, parteneri de dezvoltare. Totodată, a menționat tenacitatea partenerilor de a continua munca la distanță, în ședințe online, și posibilitatea de a reuși, în acest timp, elaborarea a două programe naționale și două aplicații către Fondul Global. A fost apreciat faptul că Programele naționale au la bază cercetări/ evaluări realizate în ultimii ani, astfel încât să fie prezentate produse robuste, bazate pe evidențe, care răspund barierelor identificate și lecțiilor învățate. Noile programe subliniază elementul de centrare pe persoană, asigurarea respectării drepturilor omului și sensibilității la gen, au identificate modalități de aplicare a principiului de integrare de servicii. Programele conțin elemente inovatoare importante, precum servicii și îngrijire diferențiate, integrare, fortificarea sistemului de sănătate și comunităților, intervenții care răspund barierelor structurale.</p> <p>În opinia vorbitorului, bugetele trebuie să permită atingerea țintelor propuse. A fost remarcată importanța proporției resurselor financiare în susținerea eforturilor ONG.</p> <p>Totodată, reprezentantul UNAIDS, a menționat că, la Geneva, zilele acestea, are loc ședința Comitetului Director al UNAIDS, iar raportul prezentat a arătat că atingerea țintelor către 2020 (90-90-90), nu au fost atinse de majoritatea țărilor lumii.</p> <p>De asemenea, Svetlana Plămădeală a menționat despre implementarea mecanismului de tratament ARV la domiciliu pe perioada stării de urgență ca o bună practică prezentată la nivel internațional și a mulțumit tuturor partenerilor pentru munca și voința depusă.</p> <p>În continuare, Dna Plămădeală a subliniat necesitatea de a asigura angajamentele de sustenabilitate a serviciilor HIV și TB prevăzute în programele naționale.</p> <p>UNAIDS va susține partenerii în procesele următoare legate de definitivarea PN, oferirea răspunsurilor către TRP, dar și asistență tehnică pentru implementarea PN 2021-2025 și aplicației FG 2021-2023.</p>
KAP	Și LPTH a mulțumit echipelor pentru munca depusă, în deosebi echipa PNCT pentru elaborarea unui program național centrat pe pacient. Cu referire la PN HIV, DI Chilcevschii a menționat că sunt mai multe întrebări și speră că în procesul de definitivare a programului se va ține cont de ele și că persoanele HIV vor avea acces la serviciile prevăzute de legislație.
GOV	<p>Vicepreședintele CNC, Ivan Gheorghiu, a supus votului proiectele celor două programe naționale TB și HIV/SIDA/ITS pentru anii 2021-2025.</p> <p>Proiectele au fost aprobate unanim de membrii CNC (21 voturi). De la vot s-au abținut coordonatorii de programe naționale (2) și reprezentanții MSMPS (3), care au declarat Conflictul de interese pe subiectul dat la începutul ședinței.</p>
MINUTES OF EACH AGENDA ITEM	
AGENDA ITEM #2	<p>Prezentarea și aprobarea aplicației de țară către Fondul Global pentru finanțarea răspunsului național la HIV și TB în perioada 2021-2023</p> <p>Raportor: Nicolae Jelamschi, director executiv IP UCIMP DS</p>
CONFLICT OF INTEREST. (List below the names of members / alternates who must abstain from discussions and decisions)	
Recipientul Principal – IP UCIMP DS și Subrecipientul – Centrul PAS	
WAS THERE STILL A QUORUM AFTER MEMBERS' RECUSAL DUE TO DECLARED CONFLICTS OF INTEREST (yes or no) >	
yes	
SUMMARY OF PRESENTATIONS AND ISSUES DISCUSSED	

Procesul de elaborare a aplicației de țară către Fondul Global pentru 2021-2023 a avut loc concomitent cu elaborarea Programelor naționale TB și HIV/SIDA/ITS, astfel, Cererea de finanțare TB/HIV fiind aliniată complet la strategiile naționale.

Cererea de finanțare către FG are un **buget de - 18,061,192 euro** și include intervenții & activități ce țin de componenta **HIV - 8,662,849 euro** și componenta **TB - 9,398,343 euro**.

Perioada de implementare a grantului FG: 01.01.21 – 31.12.2023

Implementatori: RP – IP UCIMP DS și SR – Centrul PAS

Beneficiari: PNCT (2021-2025), PN HIV (2021-2025)

Populații țintă:

1. Pacienții cu TB, 2. PTH, 3) UDI, 4) BSB, TG, 5. Deținuții, 6) Oamenii străzii

Dialogul de țară: Aplicația FG a fost elaborată în cadrul unui dialog de țară incluziv și transparent, cu participarea, în egală măsură, a partenerilor CNC - sectorul guvernamental, partenerii de dezvoltare și societatea civilă & populațiile cheie afectate. Proiectul aplicației a fost elaborat în cadrul GL responsabil de elaborarea PN și aplicației FG (11 ședințe), discutat și consultat la nivelul Grupurilor Tehnice de Lucru TB și HIV (12 ședințe), discutat și validat în cadrul ședințelor comune GTL TB&HIV (2 ședințe) și prezentat și discutat în cadrul Comitetului KAP (4 ședințe).

Pachetul de documente a aplicației de țară a fost consultat cu experții OMS și echipa de țară a Fondului Global.

Obiectivele Cererii de finanțare FG, pe componenta TB:

1. Asigurarea accesului universal la depistarea și diagnosticarea la timp și de calitate a cazurilor de TB (în special, TB-RR/MDR) - prin inițierea serviciilor de testare moleculară rapidă de diagnosticare a TB, îmbunătățirea calității și nivelului de acoperire cu teste de sensibilitate și promovarea depistării active și țintite a cazurilor de TB (mai ales, în rândul populațiilor vulnerabile cheie);
2. Îmbunătățirea rezultatelor tratamentului pacienților cu TB-DR - prin implementarea schemelor scurte de tratament modificate, promovarea abordărilor centrate pe oameni, activităților de suport comprehensiv și monitorizare/ urmărire a pacienților;
3. Reducerea răspândirii infecției TB - prin extinderea tratamentului eficient de prevenire și îmbunătățirea controlului infecției.

Obiectivele Cererii de finanțare FG, pe componenta HIV:

4. Creșterea depistării precoce a HIV, extinderea tratamentului ARV și îmbunătățirea calității serviciilor de îngrijire și suport HIV - prin promovarea abordărilor inovative de testare, asigurarea accesului la tratament ARV de calitate, implementarea modelelor diferențiate, centrate pe oameni, de tratament și îngrijire/TARV HIV, abordarea punctelor slabe și asigurarea continuității serviciilor de îngrijire și suport HIV;
5. Prevenirea răspândirii infecției HIV - prin creșterea nivelului de acoperire cu intervenții de prevenire inovative, în rândul populațiilor cheie, integrarea platformelor serviciilor de sănătate - la nivel comunitar, și înlăturarea dihotomiei dintre serviciile de prevenire HIV și cele de îngrijire și suport HIV;
6. Consolidarea sistemului de sănătate – prin îmbunătățirea calității serviciilor integrate HIV/TB prestate; prin fortificarea sistemelor informaționale de management în sănătate și M&E, a sistemelor laboratoarelor de referință și a sistemelor de management al produselor de sănătate; prin consolidarea resurselor umane și implementarea activităților de guvernare și planificare în sectorul sănătății;
7. Consolidarea sistemului comunitar – prin susținerea activităților de promovare a implicării KAP și societății civile în implementarea și asigurarea sustenabilității programelor desfășurate și serviciilor HIV/TB acordate;
8. Eliminarea barierelor de gen/ drepturi umane, a stigmatizării și discriminării – prin reducerea barierelor existente (financiare, legale și psihologice) și creșterea accesului KAP la servicii HIV/TB; prin consolidarea capacităților instituționale și organizaționale ale OSC-urilor, care lucrează cu grupurile cheie; prin susținerea campaniilor de informare și educare a KAP, în domeniul respectiv.

În continuare, DI Jelamschi a trecut în revistă condițiile & recomandările FG care au stat la baza elaborării Cererii FG:

- Focalizarea intervențiilor - cel puțin 50% din cererea de finanțare trebuie axată pe populațiile-cheie și grupurile vulnerabile;
- Eligibilitatea CNC TB/SIDA - confirmarea eligibilității CNC pentru accesarea fondurilor este măsurată de FG;
- Angajamente față de donator - pentru a beneficia de suma totală alocată, Republica Moldova trebuie să

îndeplinească și să respecte aceleași condiții de cofinanțare ca și în cazul granturilor precedente:

- 1) Creșterea graduală a alocărilor interne pentru programele de control al maladiilor și sistemul de sănătate; 2) Respectarea condițiilor de cofinanțare asumate în cadrul realizării granturilor actuale;
- Cerințele de cofinanțare pentru 2021-2023: 1) 15% din suma alocată R. Moldova (2,709,179€) va fi disponibilă pentru utilizare doar prin îndeplinirea condițiilor de cofinanțare a programelor;
 - 2) Țara trebuie să prezinte, la necesitate, dovezi ale angajamentelor de cofinanțare, confirmate de către Ministerul Finanțelor sau alte organisme relevante;
 - Prezentarea unei Cereri de finanțare comune TB/HIV, pentru un singur grant, implementat de un singur RP;
 - Asigurarea unui dialog de țară incluziv și transparent, cu implicarea tuturor părților interesate, inclusiv populațiile cheie afectate, în procesul de elaborare a cererii de finanțare;
 - Alinierea grantului la prioritățile țării, necesitățile PN TB/HIV și evaluările de program;
 - Focusare pe reducerea incidenței și extinderea serviciilor efective de prevenire, prioritizarea investițiilor în populația cheie și vulnerabilă;
 - Investire în consolidarea sistemelor de sănătate și comunitare;
 - Direcționarea fondurilor HIV spre programe bazate pe dovezi pentru populația cheie și vulnerabilă, aliniată contextului epidemiologic din R. Moldova;
 - Tranziția accelerată la regimurile de tratament peroral TB rezistente, conform recomandările OMS;
 - Asigurarea investițiilor în drepturile omului și aspectele de gen, pentru accesarea serviciilor necesare populațiilor țintă;
 - Majorarea investițiilor locale în sănătate, în special, în controlul HIV și TB, și preluarea treptată a costurilor programelor cheie, inclusiv a celor care sunt, în prezent, finanțate de FG.

Acoperirea bugetară pe componente și module:

Denumire	HIV	TB	Total
TB-MDR		7 076 306,37	7 076 306,37
Îngrijire și prevenire în TB		699 502,75	699 502,75
Prevenire	4 698 435,11		4 698 435,11
Prevenirea transmiterii infecției HIV de la mamă la făt	10 039,45		10 039,45
Servicii diferențiate de testare la HIV	384 036,95		384 036,95
Tratament, îngrijire și suport	1 263 006,95		1 263 006,95
Reducerea barierelor referitoare la drepturile omului în prestarea serviciilor HIV/TB	224 756,98	50 219,13	274 976,11
RSSH: Consolidarea capacității comunităților	192 342,91	8 208,43	200 551,34
RSSH: Guvernare și planificare în sectorul sănătății	12 757,24	13 839,01	26 596,25
RSSH: Prestarea serviciilor integrate și îmbunătățirea calității acestora	39 404,75	35 633,79	75 038,54
RSSH: Resurse umane în sectorul de sănătate, incl. lucrătorii sociali	132 926,93	128 731,25	261 658,18
RSSH: Sisteme de laborator	166 196,35	18 248,44	184 444,79
RSSH: Sisteme de management al produselor de sănătate	11 506,33		11 506,33
RSSH: Sisteme informaționale de management în sănătate și M&E	663 954,30	448 914,99	1 112 869,29
Managementul programelor TB/HIV	81 590,67	72 459,70	154 050,36
Total	7 880 954,91	8 552 063,85	16 433 018,76
Managementul grantului			1 628 173,24
Total buget			18 061 192,00

Acoperire bugetară, distribuire per componentă și modul

Modul	Suma, Euro	%
Prevenire	4 699 631	26,0%
Servicii diferențiate de testare la HIV	384 037	2,1%
Prevenirea transmiterii infecției HIV de la mamă la făt	10 039	0,1%
RSSH: Sisteme informaționale de management în sănătate și M&E	1 112 869	6,2%
Tratament, îngrijire și suport	1 263 007	7,0%
RSSH: Prestarea serviciilor integrate și îmbunătățirea calității acestora	75 039	0,4%
RSSH: Guvernare și planificare în sectorul sănătății	26 596	0,1%
RSSH: Sisteme de laborator	184 445	1,0%
RSSH: Resurse umane în sectorul de sănătate, incl. lucrătorii sociali	261 658	1,4%
RSSH: Sisteme de management al produselor de sănătate	11 506	0,1%
RSSH: Consolidarea capacității comunităților	200 551	1,1%
Reducerea barierelor referitoare la drepturile omului în prestarea serviciilor HIV/TB	274 976	1,5%
TB-MDR	7 076 306	39,2%
Îngrijire și prevenire în TB	699 503	3,9%
Managementul Programelor naționale HIV/TB	154 050,36	0,9%
Managementul Grantului	1 628 173,24	9,0%

Intervenții prioritare pentru finanțarea adițională (PAAR):

Modul	Prioritate înaltă	Prioritate medie	Total
Prevenire	445 260,00	2 166 295,00	2 611 555,00
Tratament, îngrijire și suport	493 729,00	384 963,00	878 692,00
TB-MDR	850 750,00		850 750,00
RSSH: Sisteme de laborator		515 149,00	515 149,00
RSSH: Sisteme informaționale de management în sănătate și M&E	124 721,00	35 085,00	159 806,00
RSSH: Consolidarea capacității comunităților	146 197,00		146 197,00
RSSH: Resurse umane în sectorul de sănătate, incl. lucrătorii sociali	83 896,00		83 896,00
RSSH: Sisteme de management al produselor de sănătate		15 720,00	15 720,00
Total	2 144 553,00	3 117 212,00	5 261 765,00

La final, DI Jelamschi a prezentat aranjamentele de implementare ale grantului FG pentru 2021-2023. Prin urmare:

- RP UCIMP este responsabil de: 1) procurarea de medii, teste, consumabile și echipament pentru serviciul de laborator HIV/TB, 2) asigurarea activităților de prevenire în rândul GRSI (componenta HIV), 3) procurarea testelor pentru malul stâng (componenta HIV), 4) Procurarea de medicamente pentru tratamentul RR/MDR (componenta TB) și procurarea de medicamente și teste p/u ITL (componenta TB).
- SR Centrul PAS este responsabil, la general, de: 1) activitățile de consolidare a sistemelor de sănătate; 2) studii operaționale, 3) elaborarea sistemelor informaționale, 4) activități de informare, educare,

comunicare și cercetare. De menționat că, Centrul PAS va gestiona și granturile mici prin intermediul ONG. În cadrul ședinței CNC din 06 februarie curent s-a decis ca proiectele granturilor mici TB să fie gestionate de aceeași structura ca și programele HIV, cu toate acestea partenerii, în urma consultărilor, au decis că această activitate va fi asigurată de Centrul PAS și se va asigura același mecanism de contractare ca și în cazul proiectelor HIV.

SUMMARY OF SPECIFIC CONTRIBUTIONS / CONCERNS / ISSUES AND RECOMMENDATIONS RAISED BY CONSTITUENCIES ON THE CCM

GOV	Ruslan Poverga, Inițiativa Pozitivă, a precizat dacă resursele planificate pentru managementul grantului sunt resurse pentru acoperirea cheltuielilor de management RP&SR sau vor fi repartizate și pentru managementul altor componente. Totodată, DI Poverga a remarcat schimbarea aranjamentelor cu privire la gestionarea granturilor mici TB de către Centrul PAS.
OI	<p>Reprezentantul UCIMP, Nicolae Jelamschi, a confirmat că la ședința CNC din 06/02.20, în care s-au aprobat aranjamentele de implementare a grantului FG, a fost solicitarea ca ONG-urile din domeniu TB să fie contractate prin același mecanism și de aceeași structura ca și proiectele HIV. Dar pe parcursul elaborării aplicației FG și de comun acord cu ONG-urile din TB s-a convenit că granturile mici TB vor fi finanțate prin intermediul Centrului PAS. Totodată, a fost menționat faptul că suma finanțării nu se schimbă și mecanismul de contractare va fi același ca și în cazul proiectelor HIV.</p> <p>Cu referire la prima întrebare, DI Jelamschi a confirmat faptul că cheltuielile pentru managementul grantului sunt cheltuielile de management ale RP și SR.</p>
KAP	Cu referire la întrebarea Dlui Poverga, Lilian Severin, reprezentantul Platformei TB, a menționat că ONG-urile din domeniul TB au fost parte activă în procesul de elaborare a grantului pe componenta TB. Noul proiect este unul inovativ pe multe aspecte, iar pe marginea discuțiilor și propunerilor în cadrul platformei TB privind raționamentele despre cum ar fi mai bine pentru ONG-urile TB, majoritatea s-au expus pentru a fi contractate prin intermediul Centrului PAS, cu asigurarea, pe viitor, a mai multor condiții, inclusiv transparența și conlucrare.
SC	Reprezentantul Centrul PAS, Svetlana Nicolaescu, a reiterat faptul că, deoarece grantul FG este unul comun pe componentele TB și HIV, vor fi aplicate aceleași abordări și pentru componenta de implicare a organizațiilor neguvernamentale. Dna Nicolaescu, la fel, a apreciat participativitatea partenerilor în elaborarea aplicației de țară și conlucrarea cu ONG-urile și Platforma TB. Totodată, a menționat că, deoarece Centrul PAS implementează grantul regional al FG – TB-REP, care are, o componentă similară solidă pe implicarea societății civile, au fost identificate mai multe oportunități de a oferi sinergii și de a consolida activitățile proiectelor pentru ONG-urile locale. În final, SR Centrului PAS a reiterat angajamentul de a asigura, pe parcursul implementării grantului, transparența și participativitatea maximă a implementatorilor la toate activitățile grantului FG.
OI	Stela Gheorghiu, reprezentantul OMS, a apreciat eforturile partenerilor depuse la elaborarea proiectelor de programe naționale TB și HIV și aplicației de țară către FG. Totodată, a menționat faptul că proiectelor documentelor au fost expediate pentru consultare echipei OMS și a îndemnat partenerii să țină cont de recomandările parvenite pentru că acestea vor contribui la îmbunătățirea conținutului.
	<p>În continuare, vicepreședintele CNC a supus votului proiectul aplicației de țară către Fondul Global pentru perioada 2021-2023.</p> <p>Aplicația a fost susținută unanim de membrii CNC TB/SIDA (24 voturi) cu excepția RP și SR, care și-au declarat conflictul de interese și s-au abținut de la vot.</p> <p>Membrii CNC au rugat MSMPS să intervină în adresa Guvernului, folosind instrumentele juridice posibile, pentru aprobarea ambelor Programe naționale până la sfârșitul anului 2020. Aceasta va contribui la implementarea mai reușită a noului grant FG, începând cu 01.01.2021.</p>

DECISION(S)

La finalul ședinței, Secretarul CNC a dat citire proiectului hotărârii CNC din 25/06/20:

Consiliul HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de informația cu privire la procesul de elaborare a proiectelor Programelor naționale de prevenire și control al TB și HIV/SIDA/ITS pentru anii 2021-2025, elaborate sub egida CNC TB/SIDA, în cadrul unui dialog de țară incluziv și multisectorial:
 1. Se aprobă:
 - a) proiectul Programului național de prevenire a infecției HIV/SIDA/ITS pentru anii 2021-2025;
 - b) proiectul Programului național de control al tuberculozei în perioada 2021-2025.
 2. Grupul de lucru responsabil de elaborarea celor două programe naționale, în frunte cu coordonatorii de programe naționale, vor remite versiunile finale ale proiectelor celor două programe în adresa Direcției Politici în Domeniul Sănătății Publice din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.
 3. Secretariatul CNC va remite variantele finale ale proiectelor de programe naționale revizuite în adresa membrilor CNC TB/SIDA și, ulterior, către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale pentru inițierea procedurii de aprobare a acestora.
2. Se ia act de informația cu privire la proiectul aplicației de țară către Fondul Global, oferită Republicii Moldova pentru susținerea răspunsului național la infecțiile HIV/SIDA/ITS și TB în perioada 2021-2023, elaborată sub egida CNC TB/SIDA în cadrul unui dialog de țară incluziv, transparent și multisectorial:
 1. Se aprobă aplicația de țară către Fondul Global pentru anii 2021-2023, setul de documente și aranjamentele de implementare conform priorităților incluse în solicitarea de finanțare;
 2. Recipientul Principal IP UCIMP DS de comun cu Secretariatul CNC TB/SIDA vor asigura, în termen de până la 30 iunie 2020, expedierea aplicației de țară (întregul pachet de documente) în adresa Secretariatului Fondului Global;
 3. În cadrul aceluiași dialog de țară, Recipientul Principal IP UCIMP DS va informa CNC despre rezultatele negocierilor de grant cu donatorul, după data de 30 iunie 2020, și semnarea Acordului de grant între Fondul Global și Recipientul Principal.
 4. CNC TB/SIDA va asigura supervizarea procesului de implementare a grantului Fondului Global 2021-2023.

Alte completări la proiectul hotărârii CNC nu au fost înaintate, acesta fiind aprobat de către membrii CNC.

SUPPORTING DOCUMENTATION	Place an 'X' in the appropriate box	
	Yes	No
ANNEXES ATTACHED TO THE MEETING MINUTES		
ATTENDANCE LIST	X	
AGENDA	X	
OTHER SUPPORTING DOCUMENTS	X	
IF 'OTHER', PLEASE LIST BELOW: Proiectele Programelor naționale TB și HIV pentru 2021-2025, pachetul de documente a aplicației FG 2021-2023, prezentările raporturilor în format PPT pe marginea subiectelor		

CHECKLIST	(Place 'X' in the relevant box)		
	YES	NO	
AGENDA CIRCULATED ON TIME BEFORE MEETING DATE	X		The agenda of the meeting was circulated to all CCM members, Alternates and Non-CCM members <u>2 weeks</u> before the meeting took place.
ATTENDANCE SHEET COMPLETED	X		An attendance sheet was completed by all CCM members, Alternates, and Non-CCM members present at the meeting.
DISTRIBUTION OF MINUTES WITHIN ONE WEEK OF MEETING	X		Meeting minutes should be circulated to all CCM members, Alternates and non-members within <u>1 week</u> of the meeting for their comments, feedback.
FEEDBACK INCORPORATED INTO MINUTES, REVISED MINUTES ENDORSED BY CCM MEMBERS*	X		Feedback incorporated into revised CCM minutes, minutes electronically endorsed by CCM members, Alternates and non-members who attended the meeting.
MINUTES DISTRIBUTED TO CCM MEMBERS, ALTERNATES AND NON-MEMBERS	X		Final version of the CCM minutes distributed to CCM members, Alternates and Non-members and posted on the CCM's website where applicable within <u>15 days</u> of endorsement.

GLOSSARY FOR ACRONYMS USED IN THE MINUTES:

ACROYNM	MEANING
FG	Fondul Global pentru combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei
MSMPS	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
PN HIV	Program Național de prevenire și control al HIV/SIDA/ITS
PNCT	Program Național de Control al Tuberculozei
PNHIV	Program Național de Profilaxie și Control HIV/SIDA și ITS
RP	Recipient Principal
SR	Subrecipient
PTH	Persoanele care trăiesc cu HIV

CCM MINUTES PREPARED BY: SECRETARIATUL CNC TB/SIDA					
TYPE / PRINT NAME	>	Adelina Sochircă	DATE	>	
FUNCTION	>	Consultant Comunicare CNC	SIGNATURE	>	

CCM MINUTES APPROVAL:					
APPROVED BY (NAME)	>	Viorica Dumbrăveanu	DATE	>	
FUNCTION	>	Președinte CNC TB/SIDA	SIGNATURE	>	